

serie witblauwe oldtimers (2)

In een serie van vijf delen gidst dierenarts en voormalig KI-directeur Jean Marcourt ons door de geschiedenis van het Belgisch-witblauwras en geeft achtergrondinformatie over de KI-stieren die een hoogtepunt vormden in de selectie. In dit tweede deel de Riantbloedlijn. Het verhaal van de meest verbreide tak in het witblauwras.

dr. Jean Marcourt

Het is 1982: Riant wordt officieel (volgens de dierengezondheidsdienst) geboren op 10 augustus. In de boeken van het stamboek staat de geboortedatum echter op 18 augustus, een gevolg van de toen geldende aangiftereglementering, waarbij fokkers tot acht kalenderdagen de tijd hadden om geboorten aan te melden. De stier is gefokt door het bedrijf van August Ballaux te Eprave, heden ten dage onder meer bekend van de KI-stieren Blak en Sparco du Baty d'Eprave.

Riant behaalde in 1983 als jaarling het kampioenschap op het dikbilfestival voor slachtvee te Ciney. Een jaar later werd hij, in privé-opdracht van zijn nieuwe eigenaar Michel Marchal uit Martousin, aangevoerd op het KI-station van Ciney voor sperma-afname. 'De stier was niet om aan te zien', verhaalt voormalig KI-directeur Jean Marcourt. 'Riant had last van photodermatose, een aandoening waarbij de huid overgevoelig is voor zonlicht. Zijn lichaam zat onder de korsten.'

Geschil in aankoopcommissie

Na het zien van de superieure nafok op het bedrijf van Marchal, ondernam de gemeenschappelijke KI-commissie voor de provincies Luik, Namen en Luxemburg een poging om de stier aan te kopen. De transactie mislukte vanwege de te hoge vraagprijs: 800.000 oude Belgische franken, omgerekend maar liefst een kleine 20.000 euro.

Maar Henri Herman, de toenmalige voorzitter van de commissie, en Marcourt lieten het hier niet bij. Zij trokken op eigen houtje opnieuw naar het bedrijf en kochten de stier alsnog, tot groot ongenoegen van de andere collega's uit de aankoop-

commissie. Het geschil in de commissie werd later bijgelegd.

Riant zat fijner in het type dan zijn vader Christophe de l'Abbaye. 'Christophe de l'Abbaye, gefokt door Joseph Galet te Tintlot, is een van de weinige stieren die stieren fokte die op hun beurt zelf ook goed doorfokten', brengt Jean Marcourt in herinnering. De aanloop naar een KI-carrière van Christophe, die in bloedvoering terugvoert naar Tenor de la Reche Terre en Valseur d'Ochain, verliep evenmin zonder hindernissen.

Na een 1a-prijs behaald te hebben op de provinciale keuring te Hannut, stelde Jean Marcourt de toen tweejarige stier voor aan de aankoopcommissie. 'Maar het enthousiasme bij de helft van de leden was niet bijzonder groot', verhaalt Marcourt. 'Christo-

phe was geen topper op exterieurvlak. Hij bezat bovendien matig beenwerk. Uiteindelijk heeft het zachte prijsje voor de stier de twijfelaars over de streep getrokken.' Christophe werd echter snel opgeruimd vanwege kreupelheid.

'Rieuse, Riants moeder, hebben we als aankoopcommissie nooit gezien,' geeft Marcourt toe, 'maar de nafok van Riant bij Marchal sprak boekdelen.'

Superieure kwaliteit, maar...

Na zijn aankomst op het centrum kende Riant een weinig besproken KI-carrière. Op 4 jaar en 7 maanden woog hij 1160 kilogram bij 1,44 meter. De stier werd vanwege een ongeluk afgevoerd op 25 juli 1988. Zijn nafok in het veld karakteriseerde zich vooral door de finesse in bespiering.

Riant heeft veel excellente zonen nagelaten

Riant heeft veel excellente zonen nagelaten. Jordan de Rettigny, nationaal kampioen in 1990, Urbi de Bois Borsu, die tijdens de open dagen steeds het publiek imponeerde vanwege zijn hoogtemaat, en Bison de Somme, de vader van Diabolo van Terbeck, waren maar enkelen onder hen. De nazaat die het meeste stof heeft doen opwaaien, is zonder enige twijfel Bourgogne de Somme geweest. Bourgogne, gefokt door de gebroeders Lievens uit Vézin maar in dekdiens bij Maurice Collignon te Roupage, vertoonde te korte spronggewrichten, maar excelleerde in vleesexpressie en fijnheid. Op de nationale keuring te Libramont 1990 kreeg Bourgogne, na tussenkomst van de scheidsrechter in het titelduel met Quirinal de Mehogne, het nationale lint omgecord.

Ondanks de vele kritieken op het mindere beenwerk wist Marcourt Bourgogne toch in zijn productiestal binnen te halen. 'Bourgogne is mijn laatste aankoop geweest voor mijn pensionering.' De geboorte van heel wat nakomelingen met te korte, bijna gestrekte spronggewrichten – inmiddels gekend als spastische parese – zorgde voor een nieuwe golf van kritiek. Het voorval werd voorwerp van publicatie in de vakbladen, waarbij het stamboek de veehouders waarschuwde voor het gebrek. 'Allemaal erg overdreven', vindt Marcourt. 'Alle extreem goede fokstieren hebben wel een minpunt. De kunst van het fokken is daarmee om te kunnen gaan. En ondanks de hoge spermaprijs die veiligheidshalve werd ingesteld, vonden alle geproduceerde rietjes gretig afzet.'

Jean Marcourt herinnert zich zelfs dat dierenartsen van de veterinaire faculteit van Luik in opdracht van het stamboek de stier zijn komen onderzoeken om na te gaan of hij niet geopereerd was. Bourgogne liet een imperium van superieure vleesdieren na, zowel in het veld als in de centra voor kunstmatige inseminatie, met vaandel-dragers Bruegel d'au Chêne en Fausto de Fontena op kop.

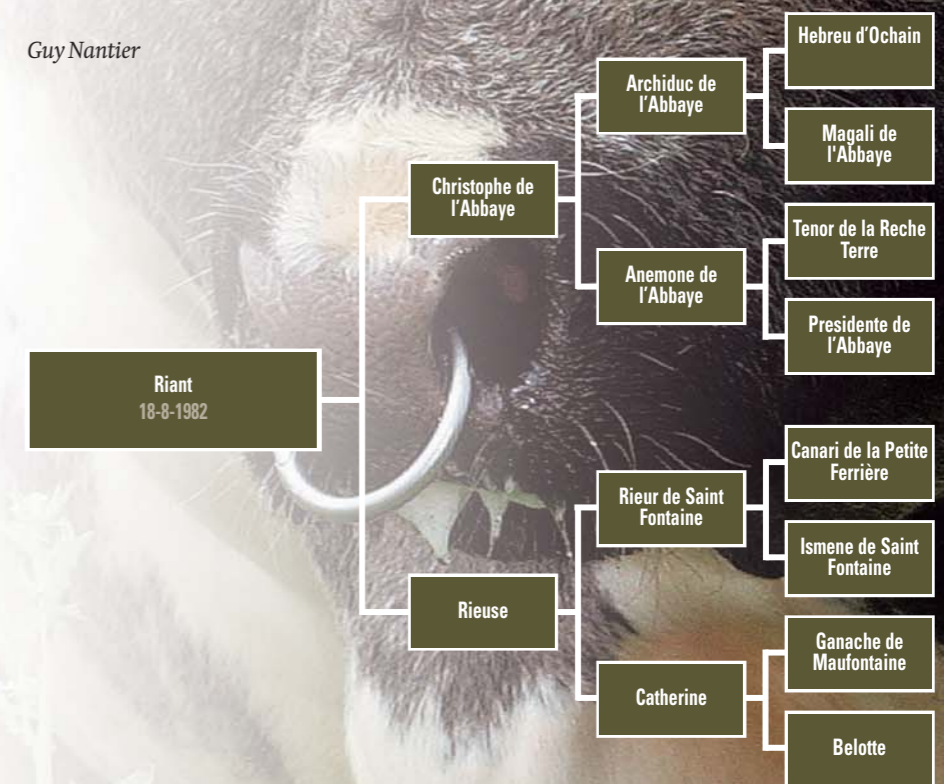
Riant zou later opnieuw van zich doen spreken omdat er veel 'elektrische' kalve-

ren werden geboren die na enkele uren stierven. In feite vertoonden deze kalveren een vorm van fatale spasticiteit bij pasgeborenen, hoogstwaarschijnlijk als gevolg van inteelt op Riant. 'Zolang het niet onomstotelijk wetenschappelijk bewezen is dat Riant aan de basis ligt van het gebrek, zal ik blijven twijfelen', geeft Marcourt aan. 'Ik denk nog altijd eerder in de richting van een of ander virus als verwekker.'

Butée, kroonjuweel van Riant

In de vrouwelijke lijn is Butée de Joli Jean naar alle waarschijnlijkheid wel de meest aansprekende nazaat van Riant. 'Deze vaars heeft een enorme groeikracht. Ze weegt 875 kilogram en heeft een zeer groot formaat. Bovendien heeft ze een bijzonder fijn beenwerk', schreef de landbouwkraant Landbouwleven naar aanleiding van het behalen van de nationale titel in 1992 te Brussel. De zwartgekleurde Butée wordt nu nog door velen beschouwd als een van de kroonjuwelen uit de geschiedenis van het Belgisch-witblauwras.

Guy Nantier

Superieure vleeskwaliteit, maar ook twijfels rond erfelijke gebreken

Genen van klasbak Riant meest verbreid